

Fem og Halvfjerdsindstyvende Møde.

Torsdagen den 15de Mai 1884 Kl. 1.

Sekretæren, Hansen (Siir), oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev der-
 efter underskrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Told- og Skibsafgifterne.

Chr. Hage: Den af Udvalgets Flertal anviste Vej til Afgjørelse af den oprindelig foreliggende Sag, Spørgsmaalet om Godskjendelse af den med Spanien afsluttede Handelstraktat, billiger jeg i Principet; jeg anser det for principrigtigt og naturligt, at Spørgsmaalet om en sliq Forandring i Toldloven bliver forhandlet i Forening med Spørgsmaalet om en almindelig Toldlovrevision, og dette ikke blot af Hensyn til de mange Spørgsmaal indadtil, som dermed staa i Forbindelse, men ikke mindre med Hensyn til Forholdet udadtil. Det blev, den Gang Traktaten var til 1ste Behandling her i Thinget, udtalt ogsaa af den høitærede Finantsminister, at Manglen af en forudgaaende Overenskomst om Toldloven havde stillet Regjeringen uheldig under dens Forhandlinger med Spanien, og da vi nu formodentlig vil se Forhandlinger optagne om en Traktat med Frankrig, vil det jo være i høieste Grad ønskeligt, om man i det Mindste forud derfor kunde naae til den saa længe ønskede Overenskomst om Toldloven. Den Holdning, som Mindretallet i Udvalget har indtaget overfor hele dette Spørgsmaal, vilde have givet mig Anledning til en Del Bemærkninger, hvis det ikke havde været for den Udtalelse, hvormed Ordføreren for Mindretallet i Gaar sluttede sit Foredrag. Jeg forstod ganske vist ikke fuldstændig, hvad den ærede Ordfører anbefalede, idet det syntes, at han kun anbefalede Flertallet at stemme for mit Forslag, derimod ikke sine egne Meningsfæller. Smidlertid ligger der selv i denne Opfordring til Flertallet en Godskjendelse af Principet i mit Forslag, som gjør, at jeg ikke længer har Anledning til at udtale mig om den Holdning, som Mindretallet i Ud-

valget har indtaget. Jeg vil kun benytte Leiligheden til at konstatere to Ting, hvorom jeg tror, at man efter Forhandlingen i Gaar altsaa kan siges at være naaet til Enighed. For det Første i formel Henseende, at den Forandring i vor Lovgivning, som vil blive en Følge af Godskjendelsen af den med Spanien sluttede Traktat, efter Sagens Natur ikke kan foretages uden ved en Lovgivningsakt, at derfor et Samtykke fra Rigsdagens Side til Traktaten ikke vil være givet i gyldig Form, førend den ved Traktatens Godskjendelse nødvendiggjorte Forandring i vor Lovgivning har fundet Sted. Derom synes der i Begyndelsen at have hersket nogen Tvivl; jeg har saaledes set i et af vore Dagblade, at man har forsøgt at stille en Distinktion op mellem den folkeretlige og statsretlige Side af Sagen; men sikkert er det, at det Princip, at en Traktat, der medfører Forandring i vor Lovgivning, ikke er gyldig anerkjendt fra den danske Stats Side, førend selve den paa-gjældende Lovforandring har fundet Sted, er et Princip, som ligesaa Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsforsamling er blevet anerkjendt, og om hvis Rigtighed der ikke kan være Spor af Tvivl. Jeg vil kun her aftenueere, at dette Princip altsaa ogsaa praktisk erkjendes nødvendigt at følge i dette Tilfælde. Dernæst, for det Andet, i reel Henseende. For mit Vedkommende, som jeg har sagt, billiger jeg at foretage Løsningen af Traktatspørgsmaalet i Forbindelse med Behandlingen af Toldloven som Helhed. Dette er vel en Opfattelse, som Mindretallet ikke har, men under alle Omstændigheder forstaar jeg den Holdning, som Ordføreren for Mindretallet til Slutning indtog, saaledes, at ogsaa fra den Side erkjendes det, at efter at nu Flertallet engang har indtaget dette Standpunkt og har bragt Traktaten i Forbindelse med Toldloven, gives der ingen anden Løsning deraf end gjennem en reel Forhandling af det af Flertallet stillede Forslag. At afvise en saadan Forhandling vilde være den sikkreste Vej til at umuliggjøre Traktatens Vedtagelse, og hvis der derfor fra de andre Statsmyndigheders Side, fra Regjeringens eller fra Landssthingets Side, skulde ske en lignende Skrinlæggelse, en lignende Læggen tilside af Folkethingets Toldlovforslag som i Fjor, vilde dette være fuldstændig enslydigt med aabenlyst at negte Traktaten.

Da Spørgsmaalet om Traktaten var til Behandling her i Thinget, fremhævede jeg, at jeg ikke saa rettere, end at de Vilkaar, som Regjeringen som Resultat af sine Forhandlinger havde opnaaet, paa ingen Maade ere heldige for os, en Opfattelse, som jo